

Vergaderjaar 2023–2024

31 066

Belastingdienst

Nr. 1326

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 december 2023

In mijn brief van 31 augustus jl.¹ hebben de Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane – en ik aangegeven dat er een extern onderzoek naar (Risiko Analyse Model) RAM moet plaatsvinden. In de Kamerbrief van 13 oktober jl. deed ik de toezegging om uw Kamer uiterlijk eind van dit jaar nader te informeren over dit externe onderzoek (Kamerstuk 31 066, nr. 1302). Bij de onderzoeksopzet worden ook de vragen die uw Kamer heeft gesteld in het schriftelijk overleg Informatiehuishouding van 21 juni jl.² betrokken. Hierbij ontvangt u, mede namens de Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane – informatie over het onderzoek naar RAM.

RAM was een functionaliteit die eind jaren negentig van de vorige eeuw in gebruik is genomen en geleidelijk is uitgebouwd tot een applicatie die een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het gestuurde toezicht bij de Belastingdienst. Deze applicatie is uitgezet op 25 mei 2018. Waarna er in juni 2018 een opgeschoonde versie (extract) van RAM beperkt beschikbaar is gesteld aan medewerkers van de Belastingdienst in het kader van het borgen van business-continuïteit. Deze noodvoorziening is per 1 mei 2019 uitgezet. Daarbij is een nieuwe (tijdelijke) werkomgeving gemaakt om de business-continuïteit te blijven borgen. Bij werkzaamheden met deze nieuwe werkomgeving is geconstateerd dat een deelverzameling van RAM in deze nieuwe werkomgeving stond. Deze nieuwe werkomgeving is in januari 2021 uitgezet.

Extern onderzoek

De Belastingdienst zal de aanbesteding voor het externe onderzoek starten. De onderzoeksopdracht voor het externe onderzoek luidt als volgt:

1. *Een nauwkeurige beschrijving van het doel, de inrichting en het gebruik van RAM binnen de Belastingdienst, Dienst Toeslagen en*

¹ Kamerstukken II, 31 066, nr. 1276;

² Kamerstukken II, 29 362, nr. 327;

Douane inclusief de eventuele verstrekking van gegevens afkomstig uit RAM naar instanties buiten de Belastingdienst, Dienst Toeslagen en Douane.

2. *Een reconstructie van de besluitvorming die ten grondslag ligt aan de ontwikkeling, het gebruik en de beëindiging van RAM en de eventuele functionele voorgangers en opvolgers van RAM, alsook een inventarisatie van mogelijke vergelijkbare systemen die nog niet aan een eerder (extern) onderzoek onderworpen zijn.*
3. *Een kwalitatieve beschrijving van de eventuele nadelige gevolgen die burgers en bedrijven ondervonden kunnen hebben als gevolg van onrechtmatig gebruik van RAM en een aanpak om deze effecten nader in kaart te brengen.*

In de volgende stand-van-zakenbrief van de Belastingdienst, die ik uw Kamer voor het nog te plannen Commissiedebat Belastingdienst zal sturen, zal ik uw Kamer een update van het proces geven.

Interne interviews

Naast het externe onderzoek hebben een aantal medewerkers aangegeven dat zij graag de kans willen hebben om hun kennis en ervaringen over RAM te delen. Daarom zal de Belastingdienst deze medewerkers, middels interviews, de mogelijkheid geven om dit te doen. De interviews dienen twee doelen. Ten eerste dat medewerkers zich gehoord voelen en ten tweede dat eventuele (nieuwe) informatie gebruikt kan worden voor het externe onderzoek. De verslagen van de gesprekken worden gebundeld en ter beschikking gesteld aan de externe onderzoekers. De externe onderzoekers zullen op basis van de eigen expertise een onafhankelijkheid onderzoek doen. Zij kunnen de verslagen van de gesprekken gebruiken in hun onderzoek naast eigen onderzoeksmethodes, eigen interviews en verdere informatie die tot hun beschikking staat. Ze kunnen er ook voor kiezen om de mensen opnieuw te interviewen. Aan de externe onderzoekers zal worden gevraagd om de uitkomsten hiervan via hun onderzoeksrapport te delen.

Onderzoek Autoriteit Persoonsgegevens

Naast de hierboven genoemde onderzoeken, heeft de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), zoals ik in mijn brief van 13 oktober³ jl. heb aangegeven, aangegeven een onderzoek naar RAM te willen starten. De scope en aanpak zullen in 2024 worden vastgesteld door de AP. Waarna ik uw Kamer hierover zal informeren.

De Staatssecretaris van Financiën,
M.L.A. van Rij

³ Kamerstukken II, 2023–2024, 31 066, nr.116